

Digitale televisie 2.0

In april start iN-Di, een van de kleinere aanbieders van digitale televisie in ons land, met uitzendingen in high definition via de kabel. Na de zomer volgt wellicht ook TV Vlaanderen, dat digitale televisie via satelliet aanbiedt. Wordt dit de langverwachte doorbraak van HDTV? FRANK DE GRAEVE

Overschakelen op digitale televisie levert nauwelijks een verbetering op van de beeld- of geluidskwaliteit. High Definition TV of HDTV biedt dat wel, en nog geen klein beetje. Wie al eens demo heeft gezien, weet dat die technologie een heel bijzondere tv-ervaring oplevert. Door de haarscherpe beelden en het surroundgeluid ga je niet zomaar op in de actie op het scherm – je wordt bij de strot genomen en erin gerúkt.

De cijfers spreken voor zich. Terwijl je het in SD of Standard Definition (wat de meesten onder ons nu nog te zien krijgen) moet stellen met 576 beeldlijnen van 720 pixels breed (in totaal dus 414.720 pixels), biedt HDTV er 720 van 1.280 of zelfs 1.080 lijnen van 1.920 pixels breed (in totaal dus meer dan twee miljoen pixels – vijf maal zoveel als SD! Bovendien worden SD-uitzendingen *interlaced* opgebouwd op het scherm: eerst de oneven lijnen en daarna pas de even lijnen, terwijl er een HDTV-variant (1080p tegenover 1080i) bestaat die de beelden progressive opbouwt, dus allemaal tegelijk. Daarnaast kunnen HDTV-uitzendingen ook in Dolby 5.1 surround sound worden doorgestuurd, wat de kijkervaring uiteraard nog flink versterkt.

Bredere modellen

België loopt enorm achterop wat de invoering van HDTV betreft. Dat komt vooral omdat wij echte kabelliefhebbers zijn, en kabelexploitanten zijn niet bepaald dol op HDTV. Al die extra pixels slorpen namelijk ook extra bandbreedte op. Net nu er eindelijk extra bandbreedte is vrijgekomen door digitaal uit te zenden, dreigt die winst dus weer verloren te gaan.

Dat is niet de enige reden waarom de Belgische kabelbedrijven niet staan te springen om HDTV aan te bieden. Tot voor kort waren de kijkers er ook niet klaar voor. Om van HDTV te kunnen genieten, heb je namelijk een tv-toestel nodig dat al dat moois kan weergeven. Dat zijn bijna uitsluitend lcd- of plasmaschermen, en vaak zelfs de bredere modellen. De fabrikanten hebben een tijdje geleden het ‘HD Ready’-logo in het leven geroepen om aan te duiden dat een toestel geschikt was om ermee naar HDTV te kijken. Maar voorzichtigheid is geboden. Een toestel mag dat logo al dragen van zodra het de 720 x 1280-resolutie ondersteunt, terwijl je voor de volle HDTV-ervaring toch moet mikken op toestellen die 1080 x 1920 pixels kunnen tonen.

De prijs van dergelijke toestellen is de laatste jaren spectaculair gedaald, maar een 42-inch toestel zal je nog altijd zo’n € 1.500 armer maken. Naar schatting tachtig procent van alle ‘platte’ tv’s die momenteel worden verkocht, zijn HD Ready, wat betekent dat intussen al enkele honderdduizenden Belgen de hardware voor HDTV al in huis hebben.

Satelliet Suzy

Wie niet in de regio woont waar iN-Di beschikbaar is, en niet kan wachten tot TV Vlaanderen met HDTV-uitzendingen begint, kan nu al terecht bij Euro1080. Dat is een Belgisch bedrijf dat gespecialiseerd is in het maken van HDTV-opnames, bijvoorbeeld van grote muziek- of sportevenementen, en ook enkele HDTV-kanalen aanbiedt via de satelliet. Op HD-1 krijg je vooral veel sport-, muziek- en lifestyle-reportages (over mode, koken, reizen, enzovoort). Er is ook de cultuurzender Exqi, die uitzendt van acht uur ’s avonds tot omstreeks middernacht. Om deze kanalen te kunnen ontvangen, heb je uiteraard een satellietontvanger met schotelantenne nodig, die je tegenwoordig al vindt voor minder dan € 300. Daar hoort ook nog eens € 149 abonnementsgeld bij, waardoor je tot 2010 naar de zenders van Euro1080 kan kijken.

HD-1 en Exqi zijn enkele van de zenders die deel uitmaken van het HDTV-pakket dat iN-Di zal aanbieden. Ook Kinepolis TV zal er zeker bij zijn; hierop wordt elke dag een film en filmnieuws uitgezonden. Op woensdag komt daar een extra jeugdfilm bij en in het weekend nog eens vier bijkomende films.

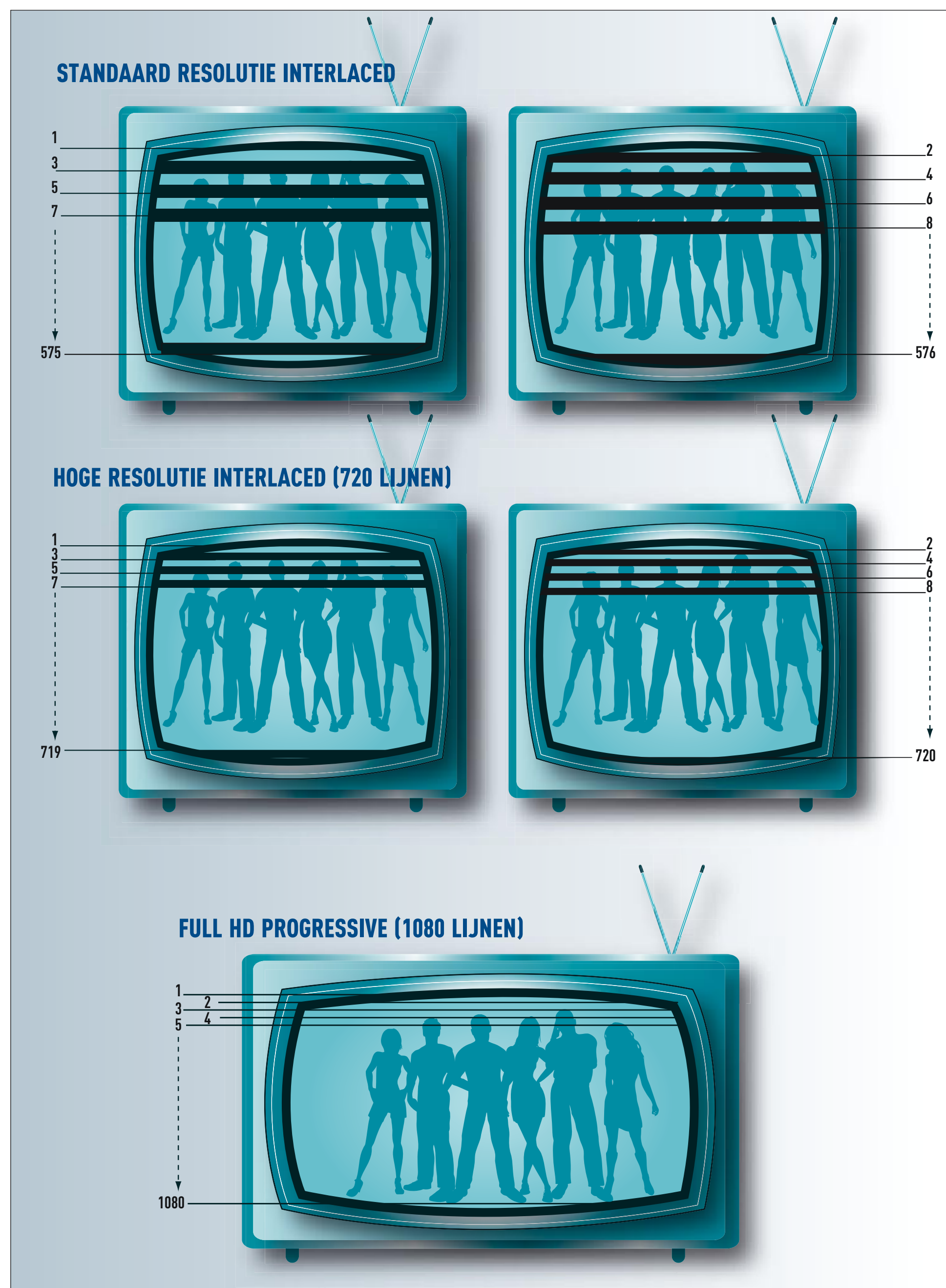
Dé grote lokker van dit pakket moet VTM worden, dat zich als eerste van de grote Vlaamse zenders aan HDTV waagt. De vraag is echter hoeveel VTM-uitzendingen ook in HDTV te zien zullen zijn. “Het is een beetje zoals ten tijde van de overschakeling op kleurentelevisie, begin jaren

Als je toestel een HD-Ready logo draagt, is het klaar voor HDTV.

INTERLACED VERSUS PROGRESSIVE

Bovenaan zie je twee tv's die elk om beurt de oneven en even lijnen weergeven van een standaard resolutie (576 lijnen). Dit noemt met een interlaced weergave. In het midden doen de twee tv's net hetzelfde, maar dan in (een hogere) HD Ready resolutie van 720 lijnen. Onderaan staat het toestel dat 1080 lijnen (vandaar full HD) in één keer weergeeft in de zogenaamde progressive modus.

'70", zegt woordvoerder Mark Vanlombeek. "Ook toen waren er bij de start maar een paar uitzendingen in kleur, en de rest in zwartwit. Bij ons ligt de nadruk vooral op eigen fictieproducties. Onder andere Aspe en Familie zijn in HD opgenomen. Uiteraard zullen ook buitenlandse reeksen in HD worden uitgezonden, voor zover ze in HD beschikbaar zijn." Wat niet in HDTV kan worden uitgezonden, zal volgens een iN-Di-woordvoerder toch in een betere kwaliteit te zien zijn door het signaal te *upscalen* of *upconverten*. Dat is een technologie die je ook op sommige dvd-spelers terugvindt.
Het is nog niet duidelijk hoeveel de iN-Di-abonnees op tafel zullen moeten leggen voor het HDTV-pakket. Een en ander hangt wellicht af van de andere zenders waarmee iN-Di nog aan het onderhandelen is om aan het HDTV-pakket toe te voegen. Welke zenders dat zijn, wilden ze op dit moment nog niet kwijt.

Wachten?

De VRT- en SBS-zenders (VT4 en VijfTV) houden voorlopig de boot nog af wat HDTV betreft, en ook bij Belgacom en Telenet staat men niet te popelen om ermee te beginnen. "Er zijn nog veel te veel belemmerende factoren", zegt Telenet-woordvoerder Stefan Coenjaerts. "Zo is het aanbod nog veel te klein. Amper tien procent van wat de grote zenders nu aanbieden, is ook in HDTV beschikbaar. Bovendien heeft nog niet iedereen een tv-toestel dat HD Ready is, ondanks de snel stijgende verkoop van flatscreen-tv's."
TV Vlaanderen, dat in juni 2006 van start ging en digitale televisie via satelliet aanbiedt, heeft wel plannen met HDTV, maar blijft voorzichtig wat de timing betreft. "Pas in de tweede helft van het jaar, wellicht zelfs pas na de zomer, kan je ons verwachten", zegt woordvoerster Ilse Lambrechts. "Op technisch vlak zijn we er helemaal klaar voor, maar er is nog niet zoveel om uit te zenden en er is ook nog maar weinig keuze wat de hardware betreft. Wij laten onze abonnees vrij wat de decoder en ontvanger betreft, maar we willen daarbij uiteraard wel advies geven. Op dit moment is er maar één toestel waarvan de officiële goedkeuring niet lang meer zal uitblijven. Maar dat is natuurlijk te weinig om mee te starten."
Moet je met de komst van HDTV rekening houden als je van plan bent om over te stappen op digitale televisie? Niet echt. In de regio waar iN-Di beschikbaar is, wacht je natuurlijk best tot april, omdat dat dan de nieuwe decoders klaar zullen zijn. Met die HDTV-compatibele decoders zal je overigens probleemloos de andere kanalen kunnen blijven ontvangen. Is iN-Di voor jou geen optie, dan kan je eventueel wachten op de HDTV-uitzendingen van TV Vlaanderen, maar helaas kan niemand met zekerheid zeggen hoelang het wachten zal duren. En intussen is Telenet misschien toch begonnen aan een HDTV-aanbod...
Wat je uiteraard wel moet doen, is zorgen dat je nieuwe tv HD Ready is (en liefst Full HD ondersteunt). Want met de komst van de HD-DVD en de Blu-ray-schijfjes zal het High Definition-tijdperk ook in België aanbreken. HD-DVD's kan je binnenkort namelijk afspelen op je Xbox 360-console dankzij de extender die Microsoft hiervoor over enkele dagen op de markt zal brengen, en Blu-ray-schijfjes kan je bekijken met de PlayStation 3 van Sony, die in maart gelanceerd wordt.

MEER INFO
www.in-di.be
www.tv-vlaanderen.be
www.hd-1.tv
www.exqi.eu